

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Etnologia świata

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 20ETNS.11N.10160.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane	
Koordynator zajęć	Adam Pomieciński		
Prowadzący zajęcia	Adam Pomieciński		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy na temat dyskursu o kulturowych granicach Europy oraz specyfiki antropologicznych badań na terenach pozaeuropejskich
C2	Przekazanie kluczowej wiedzy dotyczącej podłoża historycznego i charakteru współczesnych i procesów etnicznych i kulturowych na świecie oraz odpowiadających im kategorii analitycznych
C3	Przekazanie kluczowych elementów wiedzy dotyczącej struktury etnicznej i kulturowej świata
C4	Przekazanie wiedzy dotyczącej dynamiki i kierunku zmiany kulturowej wybranych regionów
C5	Rozwinięcie umiejętności stosowania relatywistycznej perspektywy poznawczej w analizie kultur świata
C6	Rozwinięcie zdolności formułowania problemów badawczych w kategoriach adekwatnych do specyfiki kulturowej poszczególnych regionów i typów społeczeństw różnych regionów kulturowych świata
C7	Przekazanie wiedzy dotyczącej podstawowych mechanizmów procesów kulturowych na świecie
C8	Przekazanie wiedzy na temat przyczyn i konsekwencji zróżnicowania kulturowego świata, zwłaszcza krajów pozaeuropejskich

Wymagania wstępne

Zajęcia dla osób posiadających dobre przygotowanie (na poziomie szkoły średniej) w zakresie geografii społecznej i politycznej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna kluczowe pytania badawcze i tezy dyskursu dotyczącego granic kulturowych Europy	ETN_K1_W01, ETN_K1_W02, ETN_K1_W04, ETN_K1_W07, ETN_K1_W09	Egzamin ustny
W2	Pozyskał rozbudowaną wiedzę dotyczącą kategorii poznawczych adekwatnych do analizy kulturowego zróżnicowania świata	ETN_K1_W01, ETN_K1_W02, ETN_K1_W07, ETN_K1_W09, ETN_K1_W10	Egzamin ustny
W3	Pozyskał rozbudowaną wiedzę dotyczącą struktury etnicznej i kulturowej świata	ETN_K1_W01, ETN_K1_W03, ETN_K1_W04, ETN_K1_W07	Egzamin ustny
W4	Posiada szeroką wiedzę dotyczącą podstawowych mechanizmów i procesów kulturowych na świecie	ETN_K1_W02, ETN_K1_W07, ETN_K1_W09, ETN_K1_W10	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	Potrafi stosować relatywistyczną perspektywę poznawczą w analizie kultur świata	ETN_K1_U01, ETN_K1_U02, ETN_K1_U04, ETN_K1_U05, ETN_K1_U06	Egzamin ustny
U2	Potrafi formułować problemy badawczy w kategoriach adekwatnych do specyfiki kulturowej poszczególnych regionów i typów społeczeństw różnych regionów kulturowych świata	ETN_K1_U01, ETN_K1_U02, ETN_K1_U04, ETN_K1_U05, ETN_K1_U06, ETN_K1_U07	Egzamin ustny
U3	Potrafi interpretować zachowania społeczne w kontekście kulturowego zróżnicowania świata	ETN_K1_U01, ETN_K1_U02, ETN_K1_U04, ETN_K1_U05, ETN_K1_U06, ETN_K1_U07	Egzamin ustny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Jest świadomy podłoża historycznego i charakteru współczesnych procesów etnicznych oraz kulturowych na świecie	ETN_K1_K01, ETN_K1_K03, ETN_K1_K05, ETN_K1_K07, ETN_K1_K08, ETN_K1_K10	Egzamin ustny
K2	Rozumie dynamikę przemian zachodzących we współczesnych kulturach i społeczeństwach	ETN_K1_K01, ETN_K1_K03, ETN_K1_K04, ETN_K1_K07, ETN_K1_K08	Egzamin ustny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Europejska perspektywa antropologii, etnografia Europy a etnografia świata, relatywistyczna perspektywa poznawcza	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
2.	Różne perspektywy poznania świata: ekumena i subekumena kulturowa	W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
3.	Widokrzeg geograficzny cywilizacji śródziemnomorskiej, Arabów i Chińczyków	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
4.	Struktura etniczna i cywilizacyjna świata. Formowanie się układu ludów i języków świata	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
5.	Struktura etniczna i cywilizacyjna świata. Główne ośrodki cywilizacji (cywilizacja zachodnia, prawosławna, latynoamerykańska)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
6.	Struktura etniczna świata - główne ośrodki cywilizacji (cywilizacja islamu, cywilizacja afrykańska, cywilizacja hinduska)	W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
7.	Struktura etniczna świata - główne ośrodki cywilizacji (cywilizacja buddyjska, chińska, japońska)	W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
8.	Globalizacja i problem cywilizacji uniwersalnej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
9.	Kategorie i kryteria poznawcze oraz klasyfikacyjne kulturowego zróżnicowania świata. Kryteria społeczno-polityczne (systemy pokrewieństwa i systemy polityczne). Kryteria ekologiczno-ekonomiczne (ludy zbieracko-łowieckie, pasterskie i rolnicze)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
10.	Rasa a kultura	W2, W3, U1, U3, K1, K2	Wykład
11.	Społeczeństwa plemienne i chłopskie	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
12.	Dynamika i mechanizmy zmian kulturowych	W2, W4, U2, K1, K2	Wykład
13.	Dylematy rozwoju	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Student/ka odpowiada na trzy pytania (dwa pytania z zakresu treści i tematyki zajęć wykładowych oraz jedno pytanie z lektury obowiązkowej). Kryteria oceniania ustalone zostają według następującej skali: bardzo dobry (5,0) - znakomita wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne i personalne, dobry plus (4,5) - bardzo dobra wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne i personalne, dobry (4,0) - dobra wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne i personalne, dostateczny plus (3,5) - zadowalająca wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne i personalne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami, dostateczny (3,0) - zadowalająca wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne i personalne, ale z licznymi błędami, niedostateczny (2,0) - niezadowalająca wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne i personalne.

Literatura

Obowiązkowa

1. Barth F. 2004. Grupy i granice etniczne: społeczna organizacja różnic kulturowych, (w:) M. Kempny, E. Nowicka (red), Badanie Kultury. Elementy teorii antropologicznej, Warszawa.
2. Clifford J. 2004. Praktyki przestrzenne: badania terenowe, podróże i praktyki dyscyplinujące w antropologii, (w:) M. Kempny, E. Nowicka (red), Badanie Kultury. Elementy teorii antropologicznej, Warszawa.
3. Kiniewicz J. 1996. Od ekspansji do dominacji, Warszawa.
4. Appadurai A. 2005. Nowoczesność bez granic. Kulturowe wymiary globalizacji, Kraków.

Dodatkowa

1. Huntington S. 1997. Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego, Warszawa.
2. Said E. 2000 Orientalizm, Warszawa.
3. Zajączkowski A. (red.). 1993. Obrazy świata białych, Warszawa.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Przygotowanie do zajęć	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETN_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczenia się i rozpoznawania zróżnicowania kulturowego świata
ETN_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do samodzielnego, twórczego i przedsiębiorczego planowania i realizacji powierzonych zadań
ETN_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do identyfikowania i rozstrzygania współczesnych problemów cywilizacyjnych zgodnie z teoriami, metodologią, metodyką etnologii i antropologii kulturowej
ETN_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ochrony dziedzictwa kulturowego
ETN_K1_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wnikliwej i krytycznej refleksji nad pluralizmem kulturowym, religijnym i aksjologicznym
ETN_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego wykazywania postawy tolerancji i zrozumienia wobec innych kultur
ETN_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do obserwacji i identyfikacji złożonych problemów moralnych, politycznych i społecznych współczesności samodzielnie i we współpracy z ekspertami
ETN_K1_U01	Absolwent/ka potrafi w sposób krytyczny wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł w zakresie etnologii i antropologii kulturowej
ETN_K1_U02	Absolwent/ka potrafi trafnie rozpoznawać i rozwiązywać, w tym planować i organizować pracę własną oraz innych, dobrać metody i narzędzia badawcze, opracować i zaprezentować wyniki badań własnych i zespołowych w zakresie etnologii/antropologii kulturowej w powiązaniu z innymi dyscyplinami
ETN_K1_U04	Absolwent/ka potrafi posługiwać się zaawansowanymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i terminologią specjalistyczną z zakresu etnologii/antropologii kulturowej w rozwiązywaniu złożonych i nietypowych problemów badawczych
ETN_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów i obszarów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem właściwych dla etnologii/antropologii kulturowej metod badawczych wykorzystując nowoczesne technologie
ETN_K1_U06	Absolwent/ka potrafi formułować tezy, opinie i wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów rzeczowo je argumentując
ETN_K1_U07	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać różne kanały i zaawansowane techniki komunikacyjne w kontaktach z innymi w dyscyplinie etnologia/antropologia kulturowa i interdyscyplinarnie
ETN_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym miejsce, znaczenie, i specyfikę przedmiotową etnologii i antropologii kulturowej w dziedzinie nauk humanistycznych
ETN_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym terminologię właściwą dla etnologii i antropologii kulturowej
ETN_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym teorie i metodologie właściwe dla etnologii i antropologii kulturowej
ETN_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym specyfikę poszczególnych obszarów etnologii/antropologii kulturowej
ETN_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie właściwe dla etnologii i antropologii kulturowej metody analizy i interpretacji różnych wytworów oraz dziedzin kultury
ETN_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie kompleksowość natury języka, kultury i społeczeństwa oraz ich złożoność i historyczną zmienność w ich związkach z cywilizacyjnymi problemami współczesności
ETN_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie znaczenie i funkcje zróżnicowanych instytucji kultury we współczesnym życiu społecznym w wymiarze: kulturowym, społecznym, etycznym i ekonomicznym